

PSYKOCENTER

matkalla ihmisen ja teknologian ihmemaassa

Korkealla, korkealla Agora-rakennuksen kerroksissa sijaitsee merkillinen ja monitieteinen Psykocenter. Psykocenter ei nimenä kuitenkaan viittaa hoitolaitokseen tai instituuttiin, jossa suoritetaan psykiatrisia hoitotoimenpiteitä: sana *psyko* tarkoittaa tässä kyseisen organisaation eri tutkimuksia yhdistävää ihmistieteisyyttä ja niiden ihmis-keskeistä lähestymistapaa.

Agoran Psykocenter aloitti toimintansa syksyllä 2000. Sen taustalla on Suomen Akatemian huippuyksikköohjelmiin liittyvä mahdollisuus hakea sateenvarjoorganisaatorahoitusta tieteenalojen väliselle yhteistoiminnalle, jossa on mukana vähintään yksi huippututkimusyksikkö. Huippuyksikkönä Psykocenterissä toimii Jyväskylän yliopiston psykologian laitoksen Ihmisen kehitys ja sen riskitekijät -yksikkö.

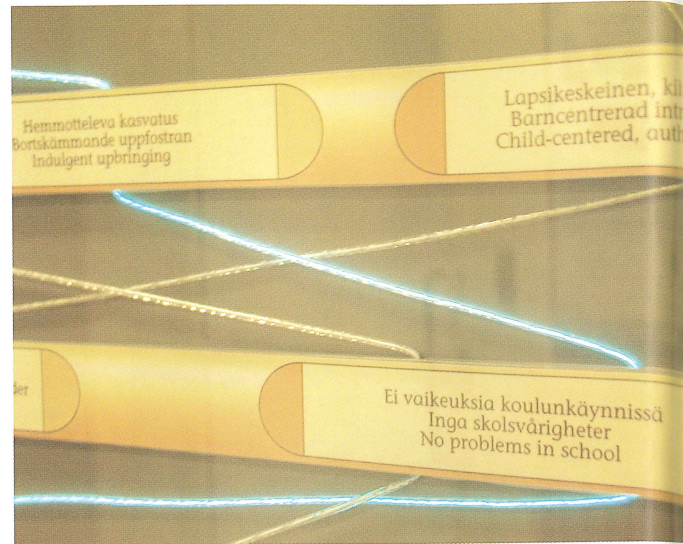
Yliopiston kuva-arkisto

Suomen Akatemia ja Jyväskylän yliopisto toimivat kahdenvälisen sopimuksensa perusteella sateenvarjoorganisaation yhteistoiminnan rahoittajina. Psykocenter-yhteistyössä toimivat tutkimusprojektit toimivat itsenäisinä hankkeina ja saavat lisäksi yksityistä tai ulkopuolista rahoitusta korkean tutkimuslaatunsa ja kilpailukykyensä ansiosta.

Psykocenter koostuu 25 erikseen valitusta tutkimusryhmästä, jotka edustavat Jyväskylän yliopiston yhteiskuntatieteellisiä, huma-

nistisia, informaatioteknologian, liikunta- ja terveystieteiden sekä kasvatustieteellisiä tieteenaloja. Noin puolet näistä tutkimusryhmistä työskentelee Agorassa Psykocenterin tiloissa, loput eri puolilla kampusta. Tavoitteena on kansallisesti ja kansainvälisesti korkealaatuinen yliopistotutkimus. Toimintatavoitteena mainitaan lisäksi halu kiinnittää erityistä huomiota nuorten tutkijoiden työympäristöön, tutkijakoulutuksen kehittämiseen ja nopeasti muuttuvan tietoyhteiskunnan huippututkimukselle luomiin haasteisiin. Psykocenterin tutkimushankkeet voidaan pääosin jakaa kahteen ryhmään: ihmisen elämänkaarta tarkasteleviin tutkimuksiin ja ihmisläheisen tietotekniikan tutkimukseen liittyviin projekteihin.

Elämänkaareen liittyvissä projekteissa tarkastellaan yksilön kehitysvaiheisiin ja oppimiseen vaikuttavia tekijöitä, kielen ja kieli-aidon kehittymiseen liittyviä prosesseja sekä ihmisen sosioemotionaalisten kykyjen muodostumista. Mukana on myös ihmisen elämäntapaan ja ikääntymiseen syventyviä tutkimusprojekteja. Tutkimuskokonaisuutta lähestytään eri hankkeissa eri tieteiden näkökulmista tai monitieteellisinä tutkimushankkeina. Hankkeiden välinen yhteistyö antaa mahdollisuuden yhdistää eri tieteenaloilla jo pitkään tehtyä työtä. Elämänkulun eri vaiheita on selvitetty myös pitkittäistutkimuksella.

Maria El Said

Esimerkkinä tästä käy Psykocenterin johtaja **Lea Pulkkinen** kansainvälisesti arvostettu tutkimussarja, jossa hän on tarkastellut samojen ihmisten kehitystä jo yli 30 vuoden ajan. Myös koko maan kattava kaksostutkimus ja lukihäiriöriskiin liittyvät tutkimushankkeet ovat erityismaininnan arvoisia.

Ihminen - teknologia -projekti tutkimuslähtökohtana voisi pitää seuraavaa kysymystä: pitääkö ihmisen vastata teknologiamaailman haasteisiin vaiko teknologian sopeutua ihmisen tarpeisiin? Problematiikkaan yrittävät löytää vastausta muun muassa tietotyön mukanaan tuoman työkuulttuurin tutkimus, tietoyhteiskunnan median ja taiteen tutkimus, tietoverkkojen käyttöä oppimisympäristöissä tarkastelevat hankkeet sekä ikääntymisen ja teknologian välinen tutkimusprojekti. Varsin ihmisystävällisen kuvan näistä projekteista antaa esimerkiksi Perheportaali-hanke: sen tavoitteena on selvittää, miten tieto- ja viestintäteknologian avulla voidaan lisätä perheen keskinäistä hyvinvointia ja kehittää sen jäsenille yhteisesti soveltuvaa tietotekniikkaa.

Tuulia Nopanen